О Б Щ И Н А Р О М А Н

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

<u>ОТНОСНО:</u> Анализ за изпълнението на основните бюджетни показатели по чл.14, ал.1 от ЗПФ по бюджета на Община Роман за периода от 01.01.2025 г. до 30.06.2025 г., съгласно разпоредбите на точка 31.6. от Писмо ДДС № 4/30.06.2025 г. на Министерство на финансите, Дирекция „Държавно съкровище”

*Общински съвет - Роман на свое редовно заседание, проведено на 09.05.2025 г., Протокол № 20, с Решение № 206 прие бюджета на Община Роман за 2025 г. по агрегирани бюджетни показатели и по пълна бюджетна класификация с тримесечно разпределение на бюджетните кредити по приходите и разходите в общ размер на: **18 931 424** лева, в това число: за държавните дейности – **14 551 496** лева; за местните дейности – **3 818 156** лева и за дофинансиране на държавните дейности със собствени общински приходи – **561 772** лева.*

*Взаимоотношенията на общината по първоначалния бюджет с Централния Републикански бюджет за 2025 г. са следните: обща субсидия за делегираните от държавата дейности – **10 334 371** лева; обща изравнителна субсидия за местни дейности – **1 200 500** лева; трансфер за зимно поддържане и снегопочистване – **133 200** лева, трансфер за други целеви разходи за местни дейности – **33 300** лева и целева субсидия за капиталови разходи – **1 089 000** лева.*

*В края на Първото полугодие на 2025 г. общината приключва с уточнен годишен план по бюджета в размер на: **21 351 116** лева, в това число: за държавните дейности – **16 898 712** лева,за местните дейности – **3 860 502** лева, за дофинансиране на държавни дейности – **591 902** лева.*

*Бюджетните взаимоотношения на общината с РБ за Първото полугодие на 2025 г. по уточнен годишен план възлизат в общ размер на: **13 499 667** лева, в това число: обща субсидия за държавните дейности – **10 382 896** лева; изравнителна субсидия за местните дейности – **1 200 500** лева; целева субсидия за капиталови разходи – **1 140 173** лева; трансфер за зимно поддържане и снегопочистване – **133 200** лева и други целеви трансфери от ЦБ /параграф **31-18** и параграф **31-28**/ – **642 898** лева.*

През Първото полугодие на 2025 година бяха получени/постъпили/ средства в общинския бюджет и направени промени по реда на чл.46, ал.1, чл.56, ал.2 и чл.124, ал.1 и ал.2, чл.125, ал.1 и ал.2 от ЗПФ, както следва:

***1.** Получени трансфери от Агенцията по заетостта към МТСП по програмата "От социални помощи към осигуряване на заетост" в размер на **12 453** лева, които се отразиха служебно в общинския бюджет, в частта на държавните приходи по **§61-00**, в т.ч. по подпараграф **61-05**.*

Респективно в разходната част тези средства бяха отразени в държавната дейност 532"Програми за временна заетост" по съответните разходни параграфи, съгласно ЕБК за 2025 година;

***2.** С Писмо № ФО-08/14.05.2025 г. на МФ, се извърши промяна на бюджетните взаимоотношения на общината с ЦБ за 2025 г. със **164 722** лева. Средствата са отразени по прихода в частта на държавните дейности в параграф 31-28, а в разходната част – по съответните държавни дейности и разходни параграфи, указани в Писмото;*

Средствата са за: субсидии за вътрешноградски и междуселищни пътнически превози, компенсации за безплатен превоз на ученици до 16 г. и компенсации за безплатни и/или по намалени цени пътувания за първото шестмесечие на 2025 година;

***3.** С Писмо № ФО-13/15.05.2025 г. на МФ, се извърши промяна в размера на бюджетните взаимоотношения на общината с ЦБ за 2025 г. с **9 828** лева. Средствата са отразени в приход на общинския бюджет в частта на държавните дейности по параграф 31-18, а в разходната част във Функция „Икономически дейности и услуги", държавна дейност 898 „Други дейности по икономиката" - по съответните разходни параграфи. Същите са за покриване на част от транспортните разходи за доставка на хляб и основни хранителни продукти, съгласно чл.24, ал.1, ал. 2, т.1 и ал .6 от ПМС № 28/16.04.2025 година;*

***4.** С Писмо № ФО-14/19.05.2025 г. на МФ се извърши промяна на бюджетните взаимоотношения на общината с ЦБ за 2025 г. с **51 173** лева.Средствата са отразени в приход на общинския бюджет в частта на местните дейности по параграф 31-13, а в разходната част в резерв за обекти за капиталови разходи по решение на общинския съвет;*

***5.** С Писмо № 08-423/21.05.2025 г. на Фонд „Социална закрила" към МТСП, се извърши промяна на бюджетните взаимоотношения на общината за 2025 г. с **35 948** лева. Средствата са отразени в приход на общинския бюджет в частта на държавните дейности по приходен параграф 61-01, а в разходната част във Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи" в държавна дейност 530 „Центрове за настаняване от семеен тип" – по съответните разходни параграфи.*

Същите са за усвояване по Проект:"Модернизиране на кухненското обзавеждане и оборудване на материалната база за предоставяне на социални услуги в КСУДУ и КСУДС гр.Роман";

***6.** С Писмо № ФО-15/23.05.2025 г. на МФ се извърши промяна на бюджетните взаимоотношения на общината с ЦБ за 2025 г. с **435 048** лева. Средствата са отразени в приход на общинския бюджет в частта на държавните дейности по параграф 31-18, а в разходната част във*

Функция „Образование" в държавна дейност 322 „Неспециализирани училища, без професионални гимназии" – по съответните разходни параграфи. Същите са за изграждане на физкултурен салон към НУ"П.Р.Славейков" гр.Роман;

***7.** С Писмо № ФО-18/29.05.2025 г. на МФ, се извърши промяна на бюджетните взаимоотношения на общината с ЦБ за 2025 г. с **35 324** лева. Средствата са отразени в приход на общинския бюджет, в частта на държавните дейности съответно по параграф 31-11, а в разходната част – в съответните държавни дейности и разходни параграфи във Функция „Образование". Средствата са за закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и учебни помагала за децата и учениците в общинските детски градини и училища за 2025 година;*

***8.** С Писмо № ФО-26/24.06.2025 г. на МФ се извърши корекция в бюджетните взаимоотношения на общината с ЦБ за 2025 г. в степен на намаление с: **- 86 723** лева. Намалението е отразено в частта на държавните дейности в параграф 31-11, а по разхода- в съответните държавни дейности във Функция „Образование" - по съответните разходни параграфи; Корекцията на средствата за делегираните от държавата дейности по образование е, съгласно информацията за 2025 г. за броя на децата и учениците, съгласно информационната система на МОН–„АДМИН М";*

***9.** С Писмо № ФО-28/24.06.2025 г. на МФ, се извърши промяна на бюджетните взаимоотношения на общината с ЦБ за 2025 г. с **99 924** лева. Средствата са отразени в приход на общинския бюджет, в частта на държавните дейности съответно по параграф 31-11, а в разходната част – в съответните държавни дейности и разходни параграфи във Функция „Образование" за 2025 година. Средствата са за допълнително финансиране за издръжка на паралелки за придобиване на квалификация по защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, както и за възстановяване на транспортните разходи на педагогическите специалисти в институциите в системата на предучилищното и училищното образование през 2025 година;*

***10.** Получен трансфер от АСП към МТСП през Първото полугодие на 2025 г. в размер на **1 620 540** лева във връзка с изпълнението на проект за личен асистент по програма „Лична помощ";*

Средствата са отразени в приход на общинския бюджет в частта на държавните дейности по приходен параграф 61-01, а в разходната част в държавна дейност 562 „Личен асистент" – по съответните разходни параграфи и подпараграфи;

***11.** Получен трансфер от ПУДООС към МОСВ в размер на **3 734** лева; Същия е отразен в приход на общинския бюджет в частта на държавните дейности по параграф 64-01, а в разходната част във Функция „Образование" в държавна дейност 322 „Неспециализирани училища, без професионални гимназии" – по съответните разходни параграфи. Средствата са за СУ"Васил Левски" гр. Роман;*

12. *По реда на параграф 46, ал.1 и чл.56, ал.2 от ЗПФ са постъпили дарения от страната по бюджета на общината за Първото полугодие на 2025 г. в частта на местните дейности по приходен параграф* ***45-01*** *в общ размер на:* ***21 303*** *лева. Средствата са отразени в разходната част, като държавни дейности, местни дейности и дофинансиране на делегираните от държавата дейности – по съответните дейности и параграфи и се усвояват, съобразно клаузите на договорите и волята на дарителите;*

Същите са за следните второстепенни разпоредители с бюджет: за СУ-Роман – ***200*** *лева; за КСУДС – Роман –* ***8 640*** *лева и за КСУДУ – Роман –* ***12 463*** *лева;*

13. *Получени средства от ДЗИ „Общо застраховане" ЕАД гр.София в размер на* ***2 474*** *лев. Същите са отразени в приход на общинския бюджет за 2025 г. в частта на държавните дейности – по съответните приходни параграфи, а в разходната част във Функция „Образование" в държавна дейност 311 „Детски градини" – по съответните разходни параграфи; Средствата са за ДГ „Зора" гр.Роман;*

14*. Постъпили приходи в размер на* ***13 944*** *лева, съгласно чл.46 и чл.56 от ЗПФ. Същите са отразени в приход на общинския бюджет за 2025 г. в частта на държавните дейности – по съответните приходни параграфи, а в разходната част във Функция „Образование" в държавна дейност 322 „Неспециализирани училища, без професионални гимназии" – по съответните разходни параграфи. Средствата за СУ „Васил Левски" гр. Роман;*

15. *По решения на общинския съвет, общината на този етап не* ***отчита*** *актуализации на общинския бюджет за отчетния период.*

Бюджетът на Община Роман в края на Първото полугодие на 2025 година спрямо първоначалния бюджет е нараснал общо със сумата от ***2 419 692*** *лева, с които средства са коригирани /завишени/ субсидиите и трансферите от ЦБ, собствените общински приходи и респективно в разходната част - държавните, местните и до финансираните държавни дейности с местни приходи.*

Касовото изпълнение на бюджета на Община Роман за Първото полугодие на 2025 година е следното:

<u>По приходната част:</u>

Общо приходната част за отчетния период е изпълнена на ***68,15%*** *, където при уточнен годишен план в размер на:* ***21 351 116*** *лева, изпълнението възлиза на:* ***14 551 848*** *лева, от които за делегираните от държавата дейности при уточнен годишен план –* ***16 898 712*** *лева, изпълнението е* ***12 311 929*** *лева и възлиза на* ***72,86%****, а за местните дейности при уточнен годишен план –* ***4 452 404*** *лева, изпълнението възлиза на* ***2 239 919*** *лева, което в процентно отношение е* ***50,31%****, в това число със субсидиите и целевите трансфери от Републиканския бюджет.*

Общата субсидия за делегираните от държавата дейности за Първото полугодие на 2025 г., която е преведена от МФ на общината чрез СЕБРА е в размер на: ***5 819 152*** *лева, което в процентно отношение*

*възлиза на **56,05%**, което представлява **100 на сто** ритмичност за отчетния период, съгласно чл.56, ал.1, от ЗДБРБ за 2025 година и разпоредбите на ПМС № 28/16.04.2025 година – за изпълнението на ДБ на РБ за 2025 година;*

*Общата изравнителна субсидия, получена за Първото полугодие на 2025 г. е в размер на **705 701** лева, което представлява **58,78 на сто** от размера, посочен в чл. 56, ал. 3 от ЗДБРБ за 2025 година както и в указанията на ПМС № 28/16.04.2025 година или 100% ритмичност;*

*Трансферът за зимно поддържане и снегопочистване, съгласно разпоредбите на чл.56, ал.4 от ЗДБРБ за 2025 г. преведен на общината за отчетния период в размер на: **98 400** лева – или на **75,00%,** т.е. на 100% ритмичност за отчетния период.*

Постъпленията от целева субсидия за капиталови разходи в СЕБРА, се осъществяват /извършват/ съгласно чл.56, ал.2 от ЗДБРБ за 2024 година, ПМС №28/16.04.2025 година, на базата на Решение № 206, точка 4 от Протокол №20/09.05.2025 година на Общински съвет – Роман;

*Получени други целеви трансфери от ЦБ по бюджета на общината за отчетния период чрез СЕБРА /параграфи:31-18 и 31-28/ – **595 848** лева;*

*Изпълнението на собствените общински приходи за Първото полугодие на 2025 г. е следното: при общ уточнен годишен план в размер на **1 527 126** лева за отчетния период са постъпили общо **803 153** лева, или това възлиза на **52,59%!***

*В сравнение със същия отчетен период на 2024 г. са постъпили **в по-малко** местни приходи в общ размер на: **96 856** лева!*

*При патентният данък при уточнен годишен план за 2025 г. – **3 800** лева, изпълнението за периода възлиза на **2 006** лева, което възлиза на **52,79 %**. В абсолютна сума спрямо същия отчетен период на 2023 година постъпленията са в **по-малко** със **124** лева! В това число данъка върху таксиметровия превоз е изпълнен на 100%, където при уточнен годишен план – **300** лева, изпълнението е също толкова – **300** лева; Няма разлика в постъпленията спрямо 2024 година;*

*От имуществените данъци при план за годината **420 100** лева за 2025 г. са постъпили средства в размер на **256 600** лева, което възлиза на **61,08%** спрямо годишния размер. В абсолютна сума през отчетния период, в сравнение със същия период на 2024 г. по бюджета на общината са постъпили местни данъци **в повече** с **1 793** лева!*

*При другите данъци – при уточнен годишен план – **100** лева изпълнението за периода е **60** лева, което възлиза на **60,00%** спрямо годишния размер. В сравнение със същия отчетен период на миналата година **има увеличение** в постъпленията със **60** лева!*

*В групата на данъчните приходи отчитаме общо **увеличение** на постъпленията спрямо 2024 г. в абсолютна сума в размер на: **1 729** лева!*

*Общо Неданъчните приходи при уточнен план за годината в размер на **1 103 126** лева са изпълнени на **544 487** лева, което възлиза на **49,36%.**Това изпълнение в абсолютна сума е **в по-малко** от постъпилите такива за същия отчетен период на 2024 година с **98 585** лева!*

*Изпълнението на приходите и доходите от собственост възлиза на **46,97%** спрямо годишния план /където при годишен план – **201 804** лева, касово изпълнение – **94 783** лева/. В абсолютна сума това е **в по-малко** спрямо същите на миналата година със **149 594** лева!*

*Групата на приходите от "Общинските такси" са изпълнени на **42,38%** (където при годишен план – **756 238** лева, касовото изпълнение възлиза на **320 508** лева). Тук отчитаме **увеличение** в приходите в абсолютна сума спрямо същия отчетен период на 2024 г. с **59 020** лева!*

*При Глобите санкциите и лихвите изпълнението възлиза за периода на **42,16%**, където при уточнен годишен план – **40 000** лева, изпълнението е **16 865** лева. В **по-малко** в абсолютна сума спрямо същия отчетен период на миналата година със **7 582** лева!*

*В групата на другите неданъчни приходи изпълнението възлиза на **7,35%**. При уточнен план за годината – **42 614** лева, общината отчита приход в размер на **3 134** лева. Отчитаме постъпления в абсолютна сума **в повече** спрямо същия отчетен период на 2024 г. с **1 827** лева!*

*Внесени суми по ДДС и други данъци от приходи от стопанска дейност в Териториално поделение на НАП, Сектор гр.Враца **в повече** спрямо същия отчетен период на 2024 г. в размер на: **- 8 850** лева!*

*В групата на "приходите от продажба на общинско имущество" изпълнението за периода възлиза на **621,24%,** където при уточнен план за годината **13 167** лева, изпълнението е **81 799** лева. В **повече** спрямо същия отчетен период на 2024 г. със сумата от **51 583** лева!*

*Приходи от концесия – при уточнен годишен план **36 000** лева са постъпили за периода – **19 186** лева. Това изпълнение възлиза на **53,29%.** Постъпилите средства за настоящият период са **в повече** в абсолютна сума спрямо същия период на миналата година с **1 309** лева!*

*Получени суми от дарения от страната – **21 303** лева. Същите са в **по-малко** в сравнение със същия отчетен период на 2024 г. с **46 298** лева;*

<u>По разходната част:</u>

*Разходната част на общинския бюджет за Първото полугодие на 2025 година е изпълнена на **37,84%**, където при уточнен годишен план **21 351 116** лева, изпълнението възлиза на **8 079 848** лева, от които: за държавните дейности при уточнен годишен план – **16 898 712** лева, изпълнението е **6 807 411** лева, което прави **40,28%**, за местните дейности при уточнен годишен план –**3 860 502** лева са изпълнени разходи за **1 083 677** лева, което възлиза на **28,07%** и за дейностите с дофинансиране – при уточнен годишен план – **591 902** лева изпълнението е **188 760** лева, което в процентно отношение възлиза на **31,89%**.*

Усвояването на бюджетните средства през отчетния период се осъществяваше при стриктно спазване на разпоредбите на ЗДБРБ за 2025 година, Закона за публичните финанси, ЗМСМА, ПМС № 28/16.04.2025 г. – за изпълнението на ДБ на Република България за 2025 г., както и на базата на приоритетите, утвърдени с Решение № 206, точка 20, Протокол № 20/09.05.2025 г. на Общински съвет – Роман.

По функции изпълнението е следното:

Функция	*Уточнен годишен план*	*Отчет към 30.06.2025 г.*	*% на изпълнение*	*% относ. дял към общ р-р*
Общи държавни служби	2 253 805	1 043 353	46,29	12,91
Отбрана и сигурност	3 743 002	113 975	3,05	1,41
Образование	6 219 990	2 808 040	45,81	34,75
Здравеопазване	245 298	77 892	31,75	0,97
Соц.осиг.,подпомагане и грижи	5 451 260	3 192 378	58,56	39,51
Жил. строителство и БКС	1 813 825	298 417	16,45	3,69
Поч.дело,култ.религ.дейности	740 500	169 032	22,83	2,09
Икономич. дейности и услуги	268 261	183 334	68,34	2,27
Р-ди некласиф. в др функции	23 273	4 667	20,05	0,06
Вс.разходи по ф-ции/ДД+ МД/	**20 759 214**	**7 891 088**	**38,01**	**97,66**
Разходи за Д.Д. за с-ка на общински приходи - всичко	**591 902**	**188 760**	**35,28**	**2,34**
- Общи държавни служби	398 198	159 224	39,99	1,97
- Образование	8 747	6 191	70,78	0,08
- Здравеопазване	0	0	0,00	0,00
- Соц.осиг.,подпомаг. и грижи	171 565	13 953	8,13	0,17
- Култура	13 392	9 392	70,13	0,12
ОБЩО Р/ДИ ПО ФУНКЦИИ:	**21 351 116**	**8 079 848**	**37,84**	**100,00**

*В Община Роман осъществяват дейност **11** бр. регистрирани читалища с **18** бр. субсидирана численост.*

*Към 30.06.2025 г., съгласно стандартите са преведени субсидии на читалищата в размер на **124 917** лева. Преводите са в рамките на спуснатите разчети, съгласно ЗДБРБ за 2025 година.*

*Общината **не отчита** просрочени задължения за периода.*

*Общината отчита просрочени вземания към 30.06.2025 г. в общ размер на: **55 497** лева, в това число от: наеми на общински имоти – **5 497** лева и от други общински приходи – **50 000** лева, в това число за: вземания от услуги – **0** лева, за стадиона в град Роман – 50 000 лева;*

Разчетите за събирането на същите в приход на общинския бюджет са предвидени за осъществяване и през 2025 година.

За настъпилите и извършени промени /служебни и/или по решение на общинския съвет/ в местния бюджет през Първото полугодие на 2025 година своевременно писмено са уведомявани второстепенните разпоредители с бюджет, финансирани чрез общинския бюджет, засегнати от съответната промяна по реда на Закона за публичните финанси и указанията на Министерството на финансите.

*Общинският бюджет **не отчита** касова наличност към 30.06.2025 година.*

***Няма** и преводи на път за същия отчетен период.*

*Банковата наличност в обслужващата банка "ДСК" по бюджетната сметка **7304** към 30.06.2025 г. е в общ размер на: **6 471 923** лева, в т.ч. за държавните дейности – **5 504 441** лева; за местните дейности – **967 482** лева.*

*Банковата наличност по бюджетната валутна сметка **1816** към 30.06.2025 г. е в общ размер на: **77 лева еквивалентна равностойност**, в т. ч. за държавните дейности – **77** лева; за местните дейности – **0** лева;*

*Банковата наличност по набирателната сметка за чужди средства **1724** с код "**33**" към 30.06.2025 година е **69 143** лева.*

*Общината **отчита** общински дълг в размер на **148 571** лева към края на Първото полугодие на 2025 година. По същия общината **няма и не отчита** забавени лихвени погасявания по главницата за отчетния период.*

*Общината **не отчита** данни през Първото полугодие на 2025 година по отчетни форми СЕС –3-ДЕС с код 96 и СЕС– 3–ДМП с код 97.*

*Общината отчита данни по ОП от ДФЗ-РА **с код 42**, както следва: начално салдо на 01.01.2025 г. – **118 558** лева, приходи през Първото полугодие на 2025 г. – **39 599** лева и разходи – **140 385** лева;*

*Общината отчита данни по ОП на ЕС от КСФ към НФ **с код 98** за Първото полугодие на 2025 г., както следва: начално салдо на 01.01.2025 година – **20 874** лева; приходи през Първото полугодие на 2025 година – **296 749** лева; разходи за отчетния период – **228 092** лева;*

*Банковата наличност по извънбюджетните сметки на общината за средства от европейските структурни и кохезионни фондове към 30.06.2025 г. /сметка **7443** – отчетна форма СЕС-3-РА - код 42 + отчетна форма СЕС-3-КСФ - код 98 - 2025 г./ е в общ размер на: **107 303** лева, в това число: от РА към ДФЗ – **17 772** лева; от ОП на ЕС от НФ-КСФ към МФ – **89 531** лева;*

По текущото касово изпълнение на общинския бюджет се спазват фискалните правила по реда на Закона за публичните финанси, както и указанията и разпоредбите, свързани със счетоводната отчетност и счетоводна политика по реда на чл. 167 от Същия Закон.

Усвояването на бюджетните средства през отчетния период се осъществява при стриктно спазване на разпоредбите на, ЗДБРБ за 2025 година, Закона за публичните финанси, Закона за местното самоуправление и местната администрация,, ПМС № 28/16.04.2025 г. – за изпълнението на Държавния бюджет на Република България за 2025 г., Указанията, спуснати от МФ през Първото полугодие на 2025 г., както и на базата на приоритетните разходи, утвърдени с Решение № 206, точка 20, Протокол № 20/09.05.2025 г. на Общински съвет – Роман.

Изготвил:
Директор на дирекция
ФСД и АПИО":
/ХРИСТО ХРИСТОВ/

КМЕТ НА ОБЩИНА РОМАН:
/ВАЛЕРИ РОЛАНСКИ/